

MASZYNISTA

ORGAN ZAWODOWEGO ZWIĄZKU MASZYNISTÓW KOLEJOWYCH

PISMO ZAWODOWE
POŚWIĘCONE
SPRAWOM MASZYNISTÓW
I KOLEJNICTWU

Wychodzi 1-go i 15-go każdego miesiąca
Cena numeru 25 gr. Członkowie związku
otrzymują pismo bezpłatnie.
Rękopisów redakcja nie zwraca
Anonimów nie uwzględnia się.
Ceny ogłoszeń wedle umowy

REDAKCJA
i ADMINISTRACJA.
Warszawa, Chmielna 9 m. 9
Telefon Nr. 195-28.
Konto czekowe P.K.O. Nr. 3585.

**Własne sprawy
we własne bierzmy ręce!**

TREŚĆ NUMERU: Posiedzenie zarządu Głównego i Głównej Komisji Rewizyjnej w dniu 25.VIII.1928 r. — Sprawy służbowe.
— Życie związkowe. — Nadesłane. — Zawiadomienie. — Sprostowanie. — Podziękowania. — Zamiana.

POSIEDZENIE ZARZĄDU GŁÓWNEGO I GŁÓWNEJ KOMISJI REWIZYJNEJ W DNIU 25 VIII 1928 r.

W posiedzeniu Zarz. Główn. brali udział:

Borkowski, Komorowski, Spyt, Siadak, Sommerfeldt, Lisiewicz, Żeber, Schabowski, Klawenhausen, Hernet, Sobczak, Szymonek, Kuczkowski, Kordysz, Lisowski, Wierzbicki, Gajda i Koneczny.

Przyjęto następujący porządek dzienny:

1) Sprawa budowy domów we Lwowie i Krakowie.

2) Wolne wnioski.

Po odczytaniu i przyjęciu protokołu z ostatniego posiedzenia Zarządu Głównego, kol. Borkowski odczytał odpowiedzi M. K. w sprawie listy starszeństwa w Dyr. Wileńskiej, a także w sprawie określenia czasu na przyjęcie parowozów w Dyr. Gdańskiej, Krakowskiej i Wileńskiej.

M. K. zgodnie z obowiązującymi przepisami, poleciło sformować w Dyr. K. P. w Wilnie listę starszeństwa według uchwały VIII W. Zjazdu. Dla Dyr. Gdańskiej, Krakowskiej i Wileńskiej M. K. wydało rozporządzenie, ażeby minimum na przyjęcie parowozu zaliczano 1½ godz.

Następnie kol. Borkowski omawiał ostatnie wystąpienia C. K. P. w sprawie dodatku dla miejscowości kuracyjnych, gdzie delegacja w osobach posła na Sejm K. Gryłowskiego, prezesa C. K. P. D-ra Raabego oraz kol. Borkowskiego była przyjęta przez p. Ministra Skarbu. Pan Minister bardzo przychylnie odniósł się do powyżej wskazanego postulatu i po porozumieniu się z zainteresowanymi resortami, w najbliższym czasie ma wydać odpowiednie zarządzenia.

Co do awansów na r. 1928/9, trudno jest ze strony Prezydium przedsięwziąć jakie kroki ze względu na

to, że budżet w Sejmie był opóźniony i żadna z Dyr. do tej pory nie przeprowadziła mianowań, dlatego należy czekać, aż Dyrekcje załatwią etatowanie i dopiero po zebraniu odpowiednich informacji z poszczególnych Okręgów, Prezydium zrobi odpowiednie wystąpienie do M. K.

Prezydium obecnie przystąpiło do opracowania memoriałów w sprawach, które przez IX Walny Zjazd przekazane zostały do załatwienia, a mianowicie:

A) W sprawie godzinowo - kilometrowego:

- 1) Zmiany systemu opłaty z godzinowo - kilometrowego na godzinowe.
- 2) Do czasu wprowadzenia godzinowego, podwyżki obecnie obowiązującego godz.-kilometrowego o 15%, tak jak zostały podwyższone pobory stałe.

3) Zmiany opłaty z wagonowo-strefowego na godz. kilometrowe na kolejkach podjazdowych i podwyżki o 15%.

4) Doliczenia dodatku 15% dla kolejek wąskotorowych na Górnym Śląsku.

5) Uzyskanie dodatku dla przeźrzeni górzystych.

6) Uzyskanie dodatku dla zagłębia naftowego w tym rozmiarze, jakie otrzymuje Zagłębie Węglowe Dąbrowsko - Krakowskie.

7) Przyznanie dodatku dla pociągów podmiejskich do 75 k.

B. W sprawie ustaw, które winny być wprowadzone do jesieni roku bieżącego:

- 1) Ustawy uposażeniowej z ruchomą mnożną.
- 2) Ustawy emerytalnej, przyznają-

cej posiadane za zaborców prawa, przyznane pracownikom dziennie płatym, t. j. zaliczenia za każdy przesłużony rok półtora roku.

3) Wprowadzenia pragmatyki służbowej.

4) Wprowadzenia kas chorych.

5) Wprowadzenia przepisów dyscyplinarnych.

C. Obdzielenie pełnym umundowaniem drużyn parowozowych, maszynistów instruktorów i dyspozytorów za 25 proc. zwrotu kosztów własnych.

D) Zmianę obecnego systemu obliczenia premii węglowej na system rozłożony tylko na 2 okresy: letni i zimowy.

E. Zniesienia dobrej kwalifikacji; do awansu winna być wystarczająca kwalifikacja dostateczna.

F. W sprawie awansów:

1) Rozszerzenia I kl. m-sty na pociągi towarowe i tranzytowe, co da możliwość przesunąć i w niższych grupach.

Uwaga: W razie odmowy ze strony M. K. przyznania I kl. m-sty na pociągi towarowe i tranzytowe, wniesiony będzie postulat opłaty funkcyjnego dla pełniących służbę na tych stanowiskach, do których jest przywiązana wyższa grupa uposażenia.

2) Obsadzanie wszystkich miejsc przewidzianych budżetem na r. 1928/9.

3) Tych maszynistów i pomocników, którzy pełnią zupełnie inne funkcje, niemające nic wspólnego ze służbą parowozową, a którzy zajmują etaty m-stów i pomocn. przemianować na takie stanowiska, jakie w rzeczywistości zajmują.

- 4) Przeniesienie w stan spoczynku tych maszynistów, którzy posiadają pełne prawa emerytalne.
- G. Badania perjodyczne winny być powtarzane co 3 lata.

- 1) Zastosowanie badań praktycznych dla zdyskwalifikowanych na słuch lub wzrok, winno być zastosowane dla tych, którzy nie posiadają praw emerytalnych.

H. W sprawie trzeciaków.

- 1) Na pociągi osobowe i towarowe ponad 100 kilometrów winni być przyznani trzeciacy.

I. Niedopuszczania niefachowców do egzaminów.

K) Wprowadzenie jednolitej sygnalizacji w całym Państwie.

L. Sprawa zapobieżenia aresztowaniom drużyn parowozowych przy wypadkach.

Powyższe postulaty Zarząd Główny polecił Prezydium w przeciągu tygodnia przedłożyć p. Ministrowi Komunikacji.

Przystąpiono do punktu I porządku dnia, t. j. budowy domów we Lwowie i Krakowie.

Szczegółowe sprawozdanie z załatwienia transakcji kupna placu we Lwowie złożył kol. Kuczkowski, w Krakowie — kol. Spyt; sprawozdania przyjęto do wiadomości.

Zarząd Główny postanowił, ażeby do przyszłego posiedzenia przygotować plany budowy domów; styl tych domów powinien być jednakowy. Wobec tego, że place zostały kupione większe, niż były potrzebne pod budowę domów, zbyteczną część placów należy sprzedać.

Następnie załatwiono cały szereg spraw drobniejszej wagi, w końcu Zarząd Główny zwraca się do wszystkich zorganizowanych w Z. Z. M. z apelem, ażeby zdwoili swoją czujność i wzmacniali spoistość organizacyjną wobec zapowiedzi wprowadzenia przez Rząd ustaw. Wiadomo jest wszystkim członkom, że proponowana przez byłego ministra ustawa uposażeniowa była krzywdzącą dla drużyn parowozowych, wiadomo jest, że Rząd obecny unika uzgodnienia ze związkami proponowanych ustaw, dlatego też Zarząd Główny Z. Z. M. wzywa Centr. Kom. Porozumiewawczą do wystąpienia do władz miarodajnych, celem przedłożenia związkom projektów proponowanych przez Rząd ustaw dla porobienia odpowiednich poprawek przed wprowadzeniem takowych w życie. Zarząd Główny wierzy niezłomnie, że Polska Partia Socjalistyczna wywrze odpowiedni nacisk w czasie rozpatrywania projektów w Sejmie, podtrzymując słuszne postulaty, wniesione w formie poprawek do Rządowych projektów.

Wobec tego, że w roku 1929 upływa 10 lat od chwili założenia organizacji, Zarząd Główny wzywa Prezydium do odpowiedniego przygotowania uroczystości, celem uczczenia 10-lecia samodzielnego istnienia Związku Maszynistów.

SPRAWY SŁUŻBOWE

POKRZYWDZENIE URZĘDNIKÓW, PRACUJĄCYCH W UZDROWISKACH.

ZAPOWIEDŹ WYSTĄPIENIA Z ŻĄDANIEM PODWYŻKI 25% PLAC.

Delegacja centralnej komisji porozumiewawczej pracowników państwowych w osobach pp. dr. H. Raabego, pos. St. Gryłowskiego i Borkowskiego została przyjęta przez ministra skarbu, Czechowicza, któremu przedstawiła konieczność choćby prowizorycznego uregulowania na okres wakacyjny plac pracowników państwowych w miejscowościach uzdrowiskowych i sąsiadujących z nimi.

W miejscowościach tych koszty utrzymania na skutek szalejącej drożyzny artykułów żywnościowych niepomrotnie wzrastają podczas sezonu letniego tak, że pobory otrzymywane przez pracowników państwowych wystarczają zaledwie na pokrycie części wyżywienia.

Ceny produktów wyższe są tam niż w Warszawie, a płace niższe są od warszawskich o 20 proc., gdyż urzędnicy nie otrzymują dodatku, przyznanego urzędnikom, sprawującym swe funkcje w stolicy.

Natomiast zwiększa się latem praca zarówno pracowników kolejowych i pocztowych, jak urzędników i pracowników administracji, straży skarbowej, policji i innych.

Do tej pory jedynie ministerstwo poczty uznało trudność pracy w tych warunkach pracowników i wprowadziło w zeszłym roku w miejscowościach uzdrowiskowych dodatek na miesiące letnie. W tej chwili jest koniecznością rozciągnięcie tego dodatku na pracowników innych działów.

Minister Czechowicz uznał dezyderaty C. K. P. za zupełnie uzasadnione i oświadczył, że będzie je popierał. W związku z tem oświadczeniem udają się delegacje poszczególnych związków do ministrów resortowych, aby im jeszcze przedłożyć tę ważną sprawę.

Można mieć nadzieję, że w ciągu najbliższego tygodnia będzie ona załatwiona pomyślnie dla licznych rodzin pracowniczych pracujących w miejscowościach uzdrowiskowych i sąsiadujących z nimi.

Ponadto delegacja informowała się u p. ministra Czechowicza o stanie prac nad nowymi ustawami pracowniczymi oraz zapowiedziała ponowne wystąpienie C. K. P. o 25 proc. podwyżkę plac od jesieni. Sprawy te będą konkretnie omawiane po powrocie p. premiera Bartla z urlopu.

NIECO LICZB DOOKOŁA UPOSAŻEŃ PRACOWNIKÓW PAŃSTWOWYCH.

Organ Centralnej Komisji Porozumiewawczej „Pracownik Państwowy” omawiając w numerze sierpniowym ciągle aktualne zagadnienie uposażeń pracowników państwowych, podaje nieco nieznanych dotąd liczb, stanowiących ciekawy i ważny przyczynek do tej sprawy.

Jak wiadomo od roku 1926 zasada ruchomej mnożnej w zależności od wykazów wzrostu cen przez Główny Urząd Statystyczny została zawieszona. Płace urzędnicze wskutek tego stawały się coraz bardziej iluzoryczne i już w listopadzie tego roku wytworzyła się konieczność doraźnego ich podniesienia, by umożliwić funkcjonowanie aparatu rządowego. Podwyżka wynosiła wówczas 10%, a od 1 stycznia 1928 r. rząd wypłaca urzędnikom zasiłek 15-procentowy. Przerachowanie tego wzrostu procentowego na mnożną przedstawia się w ten sposób, że mnożna od grudnia 1925 roku do listopada 1926 r. wynosiła 43 grosze, od listopada 1926 roku do 1-go stycznia 1928 r. — 47,3, obecnie 54,4. Gdyby jednak rząd co miesiąc regulował mnożną, licząc się wyłącznie z wykazami Gł. Urz. Stat., wzrastałaby ona stale i dziś wynosiłaby 59.

Rezultat takiego upośledzenia plac urzędników wyraża się sumą 418,5 milionów złotych, które w ciągu 2 1/2 lat rząd nie dopłacił urzędnikom, wyrównując nią budżet państwowy. Suma ta jest akurat równa kwocie niedopłaconej części podatku majątkowego. Tu się uzewnętrznia ta wielka ofiara, jaką ponieśli dla państwa w trudnym okresie stabilizacji budżetu pracownicy państwowi.

Niedobór, który z tego tytułu się wytworzył w tysiącach budżetów urzędniczych, wystąpi w całej przerażającej jaskrawości, jeżeli uprzymiślimy sobie, że urzędnicy XIV kategorii, mający żonę i dwoje dzieci, pobierają miesięcznie 119 zł., w grupie X taka sama rodzina ma się utrzymać z 200 zł., że więc ogromna większość świata urzędniczego to wydziedziczeni, dla których zwykłe codzienne sprawy życiowe, związane z chlebem powszednim, to ciężka i beznadziejna troska.

Na tle tej faktycznej nędzy szerokich mas urzędniczych uwypukla się żywotność domagań uregulowania plac, staje się jasną konieczność podwyżki w tej wysokości, aby ona, przynajmniej od teraz wyrównała wzrost drożyzny. Wyjście dla zrealizowania tego postulatu musi się znaleźć, jeśli nie chcemy doprowadzić

Niniejsi podpisani członkowie Zawodowego Związku Maszynistów Dyrekcji Wileńskiej kolei Państwowych, poczynając się do miłego obowiązku, składają tę drogą serdeczne podziękowanie Zarządowi Stowarzyszenia Maszynistów P.K.P. w Warszawie a to w szczególności koleżance Prezesowi Panu Bochowskiemu i koleżance wice-prezesowi Panu Komorowskiemu, jak również kolegom P.P. Dr. Luniakowi, Sommerfeldowi, Siadakowi i innym oraz koleżance Prezesowi Zarządu Okręgowego Z.L.M. w Wilnie Panu Schabowskiemu za ich podziwiania godną pracę i stanowisko zajęte w spełnianiu szlachetnego ich obowiązku w Zarządzie powołanych Związków stojąc ze stoicyzmem i hardo na straży interesów zrzeszonych członków a w szczególności za ich wystąpienie w sprawie formowania listy stowarzyszenia, dzięki któremu zawdzięczamy wyjednaniu w Ministerstwie Komunikacji wprowadzenia w życie i zastosowanie powyższych na Obym Wależnym Zarządzie Maszynistów kolejowych, rezolucji w sprawie zasad formowania takiej, biorąc pod uwagę, że dotychczasowe zasady formowania tej reszty, dają się nam dotkliwie odczuć.

Kolegom, występującym w obronie zagrożonych egzystencji i praw naszych życzymy szczerze dalszej owocnej pracy na polu poprawy niezdrowych stosunków panujących w naszej dykasterji, życzymy sobie tak dłużej widzieć ich u steru naszych interesów, dopóki takowe nie zainicjują zmiany cechującej ostateczną poprawę bytu i warunków pracy dla nas zrzeszonych.

Z prawdziwie szczerym koleżeńskim życzeniem
Jacek Boze

Antonin Skrzypowski

13 lipca 1928 r.

i Zarządy Koł. Mleczarskich

Siedlceński P. Łąka, Montkiewicz, Łasiewicz B. Kąpcowski, J. Jaworski.

Żankiewicz J. Pynkowsk, J. Gygierowski, Kozłowski - Łasowski.

Grodziński J. Pielski, Dębski, Lesowski, B. Lewko.

M. Kłusowski.

Z upoważnienia kolegów członków Z.L.M. Kola Bmś 7/8.

Wasilewskiego Piotra, Kąpcę Witolda, Drzymajła Władysława, Łapińskiego
Krzysztofa, Nowakowskiego Stanisława, Szwarczaka A., Montkiewicza Piotra i Jaroskiego Feliksa

opisał: Fr. Kąpcowski

Kola Bmś:

Michał A. Biedziński
P. Adamiec M. Jeliński
Bielewicz, C. Kąpcowski
Janusz Rogajski
Piotr Januszewski
A. Baniewicz

do zwyrodnienia fizycznego i umysłowego kilkuset tysięcy obywateli, którzy tworzą aparat państwowy, którym przytrafiło się to nieszczęście, że zostali urzędnikami państwowymi.

Zawodowe związki urzędnicze w zbliżającym się okresie debat sejmowych ponowią swe żądania: podwyżki płac od 1-go października o 25 proc i wstawienia odpowiednich sum na rok przyszły.

Rozporządzenie Ministerstwa Skarbu w sprawie 15%-owego dodatku do płac.

„Wypłata dla czynnych funkcjonariuszów za m. lipiec nastąpi w dniu 16. VII. r. b., za miesiąc sierpień i wrzesień 1928 roku równocześnie z wypłatą uposażenia, względnie wynagrodzenia. Wypłata dodatku dla emerytów, wdów i sierot ma nastąpić w dniach 1 sierpnia i 1 września 1928 roku w dwóch równych ratach.

Powyższe dodatki do uposażenia należy wypłacić w podanych terminach następującym osobom:

a) Pełniącym służbę na obszarze Państwa Polskiego funkcjonariuszom państwowym, wymienionym w art. I ustawy z dnia 9. X. 1923 roku o uposażeniu funkcjonariuszów państwowych i wojska (etatowi);

b) Pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, pobierającym wynagrodzenie według grup uposażenia funkcjonariuszów państwowych;

c) 1. Pracownikom kontraktowym w służbie państwowej, których całkowite wynagrodzenie miesięczne, ustalone w sposób ryczałtowy, nie przekracza kwoty 1000 złotych.

2. Nieetatowym pracownikom kolejowym stałym dziennie płatnym, objętym art. 102, 103 i 116 wymienionej ustawy z dnia 9. X. 1923 roku.

3. Pracownikom dziennie płatnym, pobierającym wynagrodzenie według grup uposażenia funkcjonariuszów państwowych.

d) Osobom uprawnionym do pobierania uposażenia emerytalnego, pensji wdowiej i sieroczej na podstawie ustawy z dnia 11. XII. 1923 roku o zaopatrzeniu emerytalnem funkcjonariuszów państwowych i zawodowych wojskowych (Dz. U. R. P. Nr. 6, poz. 46 z 1924 roku) w brzmieniu ustawy z dnia 13. VI. 1924 roku (Dz. U. R. P. Nr. 18, poz. 178), oraz rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 3. IX. 1926 roku o zaopatrzeniu emerytalnem nieetatowych pracowników Polskich Kolei Państwowych (Dz. U. R. P. Nr. 94, poz. 551).

Omawiane dodatki do uposażenia należą się także osobom, które pozostają na urlopie płatnym w stanie nieczynnym z prawem do uposażenia lub są zawieszone w służbie, nie należąc się zaś osobom, które w danym miesiącu nie mają prawa do uposażenia (np. aplikacja bezpłatna, urlop bezpłatny, stan nieczynny bez prawa do uposażenia, urlop bez uposażenia na czas pełnienia obowiązkowej służby wojskowej). Zmniejszenie uposażenia w czasie zawieszenia w służbie (w

trybie np. art. 58 ustawy z dnia 17 lutego 1922 roku o organizacji władz dyscyplinarnych i postępowaniu dyscyplinarnem przeciwko funkcjonariuszom państwowym (Dz. U. R. P. Nr. 21, poz. 165) i analogicznych przepisów nie powoduje zmniejszenia omawianego dodatku“.

ŁÓDŹ KALISKA.

Maszyńscy i pomocnicy w ognistej walce o 8 g. dzień pracy i awanse.

Według wykazu pracy w parowozowni Łódź-Kaliska za m-c czerwiec maszyńscy a także i ich pomocnicy przekroczyli 8 g. pracy tylko na 1277 godzin więcej, jak ich obowiązywało przepracować, jeżeli tę ilość godzin podzielimy przez 200, to się pokaże, że w m-cu czerwcu mogło jeszcze pracować 6 drużyn więcej, niż rzeczywiście pracowało, w m-cu lipcu rozpoczęła się jeszcze większa walka, a mianowicie przepracowano godzin nadliczbowych 3621, czyli podzieliwszy znowuż przez 200, okazuje się, że brakowało w lipcu 18 drużyn parowozowych. Jeżeli wziąć pod uwagę poszczególne jednostki, którym administracja próbowała dać podmię, a oni jej nie chcieli, to liczba czynnych godzin, oprócz koszarowych, wynosi w lipcu ni mniej ni więcej na jedną drużynę, tylko 317 g., 333 g., 371 g., i nic też dziwnego, że

niektórzy członkowie zapytują, dlaczego jeżdżą po kilka lat za pomocników i osiwiali już przy łopacie, nie mogąc doczekać się etatu maszynisty, nazwiska tych kolegów są nam doskonale znane i ci ludzie przysłużyli się do tego, że 24 miejsca do I klasy w tym roku okazało się za dużo w Dyr. Warszawskiej. Nie lepiej dzieje się i w innych parowozowniach i Okręgach.

Zarząd Główny wobec tych wypadków będzie musiał zająć zdecydowane stanowisko. Zwracamy także uwagę M. K. a także i Dyr. Warszawskiej na nienormalne stosunki, panujące w par. Łódź-Kaliska, które zagrażają bezpieczeństwu ruchu, czyniąc odpowiedzialną miejscową administrację za jazdę bez wypoczynku, a także za przekraczanie ustawy o 8 g. dniu pracy.

W SPRAWIE RYCZAŁTU DLA DYSPOZYTORÓW.

Dnia 31 sierpnia r. b. na posiedzeniu Rady Ministrów została uchwalona podwyżka ryczału dla dyspozytorów o 20 proc. z terminem od 1-go kwietnia 1928 r.

Po przesłaniu z Rady Ministrów odpowiedniego zarządzenia do M. K. i Dyrekcyj K. P. wypłacony zostanie przerachunek za czas ubiegły.

Katastrofa Kolejowa pod Kartuzami.

W dniu 21 lipca r. b. o godz. 17.45 nastąpiła na linii Kartuzy — Kętrzyno na przestrzeni pomiędzy stacjami Garcz a Prokowem, katastrofa kolejowa przez zderzenie się pociągu osobowego z ciężarowym. Oba pociągi zostały kompletnie zgruchotane. Hamulczy Jan Kanczkowski lat 47, zabity, cztery osoby ciężko i około 10 lżej rannych.

Szczegóły towarzyszące katastrofie były następujące:

W parowozie pociągu towarowego, jadącego do Kartuz z balastem kamieni, nastąpił za stacją Prokowem defekt, wskutek czego odczepiono od pociągu parowóz i wysłano takowy do zmiany do Kartuz, pociąg zaś pozostał na przestrzeni w terenie cokolwiek górzystym, skąd posuwał się siłą ciężaru w kierunku nizinny ku stacji Garcz, hamowany przez hamulczego Kanczkowskiego. W tym samym czasie zdażał z Kętrzyna o-

statni pociąg osobowy do Kartuz, z dość szczupłą ilością pasażerów (ogółem około 30 osób). Z powodu krzywizny toru prowadzący parowóz osobowy maszynista prawdopodobnie zauważył zapóźno posuwający się na torze ciężarowy pociąg, swój pociąg zatrzymał i zaczął posuwać do tyłu lecz rozpędzone wagony uderzyły w niego. Siła uderzenia była tak wielka, że wagony pociągu ciężarowego zostały wpoprzek toru obalone i zgruchotane, jak również wagony osobowe i parowóz.

Hamulczy Kanczkowski z Prokowa, lat 47, poniósł śmierć na miejscu. Ciało zmiażdżone przedstawia się jako bezkształtna krwawa masa. Ciężko rannych jest 4 osoby, które zostały umieszczone w szpitalu. Liczby zaś lżej rannych narazie ustalić nie można.

Winę w katastrofie ponoszą jedynie urzędnicy stacyjni, którzy z lekomyślności i bagatelizowania sobie obowiązków przyczynili się poniekąd do śmierci swego kolegi i wypadku.

Na miejsce wypadku zjechała komisja, jak również władze, przepro-

wadzając energiczne dochodzenia. Stawiło się również pogotowie z Kartuz z p. dr. Borowskim, który udzielił pierwszej pomocy rannym. Nad usunięciem przeszkód i naprawy toru pracowano tak intensywnie, że z dniem dzisiejszym rozpoczął się już na torze ruch normalny. Nadmienia się, że zostały uszkodzone parowóz, wóz bagażowy, dwa wagony osobowe II i III klasy i około 10 wagonów towarowych zupełnie strzaskanych.

Oddział Eksploatacyjny Gdańsk, do którego należy miejsce wypadku,

toleruje zwykle podobne sprawy, biorąc w obronę swych pracowników, czego dowodem jest fakt, że wyżej opisana katastrofa nastąpiła w bardzo niedługim czasie po innym wypadku na tej samej linii, spowodowanym także niedbalstwem urzędników stacyjnych. Puszczono bowiem na linię wagon, o którym stacja zupełnie nie wiedziała, co stało się przyczyną tragicznej śmierci maszynisty kolejowego kol. Trzebietowskiego Jana.

Zaznaczyć należy, że ostatnia katastrofa naraziła, poza wypadkami w ludziach, Skarb Państwa na olbrzymią przeszło milionową stratę.

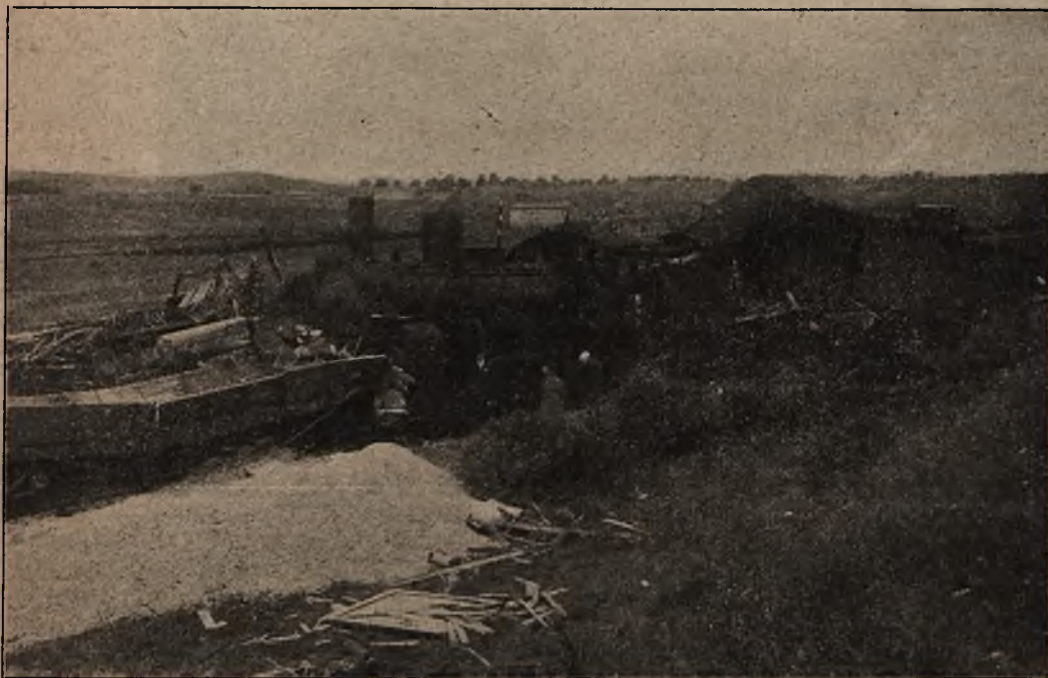
Straty są zbyt poważne, aby można było pominąć je milczeniem, nie dochodząc przyczyn.

Katastrofy są bezsprzecznie wyni-

kiem złej gospodarki zarówno w Oddziale Eksploatacyjnym Gdańsk, jak też na stacji Kartuzy, w których to miejscach naczelnicy, otaczając zbyt troskliwą opieką swych podwładnych, starają się zawsze zważyć winę na maszynistów.

Nadmieniamy przytem, że dotychczas winni spowodowania powyższej katastrofy nie zostali w czynnościach zawieszeni i pełnią nadal służbę. Gdyby to był winien maszynista, byłby z pewnością z miejsca aresztowany a przynajmniej zawieszony na kilka miesięcy w służbie. „Ręka rękę myje“.

Zamieszczone fotografie odzwierciedlają skutki niedbalstwa służby ruchu i wyniki z tego niedbalstwa szkody dla P.K.P.

Wystąpienie Centr. Komisji Porozumiewawczej.

Do

Pana Ministra Skarbu
Rzeczypospolitej Polskiej.

W dniu 20 stycznia r. b. delegacja Związków, zrzeszonych w Centralnej Komisji Porozumiewaw. Związków Zawodowych Pracowników Państwowych, zwróciła się do Pana Ministra z przedstawieniem konieczności uregulowania na okres wakacyjny sprawy dodatków uzdrowiskowych.

Pomimo życzliwego stosunku, jaki okazał wówczas Pan Minister dla tej sprawy, do dzisiaj nie jest ona załatwiona i położenie materialne pracowników państwowych w miejscowościach kuracyjnych podczas miesięcy letnich jest znowu, tak jak innych lat, nad wyraz krytyczne.

Musimy jeszcze raz zwrócić uwagę na to, że w miejscowościach uzdrowiskowych w okresie letnim podnoszą się nadzwyczajnie ceny artykułów pierwszej potrzeby, a równocześnie w dwójnasób zwiększa się

praca funkcjonariuszów państwowych.

Podczas gdy ludność miejscowa, a również częściowo i państwo czerpią z tej sytuacji zyski, pracownicy wpadają w nędzę, zadłużają się i staje się dla nich ten okres najcięższym w roku.

W roku zeszłym jedynie Ministerstwo Poczty i Telegrafu weszło w sytuację swych funkcjonariuszów i okólnikiem z dn. 20 czerwca 1927 r. L. Dz. 3810/I uznało potrzebę wypłacania pracownikom państwowym, zatrudnionym w miejscowościach kuracyjnych, zapomogi uzdrowiskowej.

Jakkolwiek dodatek ten w małym zaledwie stopniu stanowi rekompensatę, zwracamy się do Pana Ministra z prośbą o rozszerzenie tego dodatku i na innych funkcjonariuszów i o wydanie odpowiednich zarządzeń, aby wszyscy pracownicy państwowi w miejscowościach uzdrowiskowych i sąsiadujących z nimi mogli jeszcze w tym roku otrzymać taki dodatek,

który będzie dla niejednego deską ratunku w nadzwyczaj ciężkiej sytuacji.

W imieniu Związków:

Związku Zawodowego Pracowników Kolejowych,

Związku Zawodowego Maszynistów Kolejowych,

Związku Urzędników Kolejowych,

Związku Drużyn Konduktorskich,

Związku Polskiego Nauczycielstwa Szkół Powszechnych,

Związku Zaw. Nauczycielstwa Polskich Szkół Średnich,

Związku Mechaników Pol. Szkół Państwowych,

Stowarzyszenia Urzędników Państwowych,

Stowarzyszenia Urzędników Kontroli Skarbowej,

Związku Niższych Funkcjonariuszów Państwowych,

Związku Pracowników Więziennych,

Związku Zawodowego Leśników,

Związku Pracowników Poczty, Telegrafów i Telefonów,

Związku Pracowników Państwowych na drogach wodnych

upęnomocniona delegacja:

(—) Gryłowski Poseł na Sejm

(—) Dr. Raabe Prezes C. K. P.

(—) Borkowski Prezes Z. Z. M.

Z RADY MINISTRÓW.

Jednorazowy zasiłek 15 proc. dla pracowników państwowych w IV-ym kwartale r. b.

Rada Ministrów uchwaliła upoważnić Ministra Skarbu do wypłaty w następnym kwartale jednorazowego zasiłku dla funkcjonariuszów państwowych i osób, otrzymujących zaopatrzenie ze Skarbu Państwa; zasiłek ten, wynoszący 15 proc. miesięcznego wynagrodzenia, wypłacony ma być w terminach 1. X., 1. XI. i 1. XII. r. b.

MUSZTARDA PO OBIEDZIE.

P. Z. K. w Nr. 24 z dnia 20 sierpnia r. b. organu „Kolejowiec Polski“ zamieszcza treść memoriału, przedstawionego w M. K. w sprawie godzinowo-kilometrowego na kolejce podjazdowej Wilno-Miasto.

Dziwnem się nam wydaje to, że Ministerstwo Komunikacji nie zwróciło uwagi delegacji Związku P. Z. K., iż zbyt cennym było to wystąpienie i marnowanie papieru oraz czasu na konferencję, gdyż kolejka Wilno-Miasto, ku wielkiej uciechu drużyn parowozowych, od kilku miesięcy została skasowana.

ŻYCIE ZWIĄZKOWE

INTERWENCJE I WYSTAPIENIA PREZYDJUM.

16.VIII. kol. **Komorowski** w M. K. w sprawach: premji węglowej dla Dyr. K. P. w Krakowie oraz niefachowca z teje Dyr., w sprawie opłat stemplowych od podań związkowych.

17.VIII. U pana Ministra Skarbu, Czechowicza z ramienia C. K. P. poseł **Gryłowski**, Dr. **Raabe** i **Borkowski** w sprawie przyznania dodatku w miejscowościach kuracyjnych oraz skasowania opłat stemplowych.

18.VIII. **Komorowski** u Pana Prezesa Dyr. K. P. w Warszawie w sprawie emerytury dla p. Strugowej z Częstochowy.

21.VIII. **Borkowski** i Vice-Prezes Z. Z. K. kol. **Maksamin** w M. K. w sprawie opłat stemplowych oraz przyznania dodatku dla miejscowości kuracyjnych.

21.VIII. **Komorowski**, **Siadak** w M. K. w sprawie niefachowców w Dyr. Krakowskiej oraz w sprawie utrzymania 15% dodatku w zagłębiu Dąbrowsko-Krakowskim.

24.VIII. **Borkowski**, **Kuczkowski** w M. K. w sprawie przydziału węgla górno-śląskiego dla Dyr. Lwowskiej

28.VIII. kol. **Borkowski**, **Siadak**, **Komorowski** w M. K. w sprawie czasu przyjęcia parowozu w Dyr. Wileńskiej, Krakowskiej i Gdańskiej oraz premji dla dyspozytorów w Dyr. Wileńskiej.

29.VIII. **Komorowski** w M. K. w sprawie kol. **Mażewskiego** z Chodorowa.

PRACE ORGANIZACYJNE PREZYDJUM.

18.VIII. **Borkowski**, **Siadak**, zebranie Koła Warszawa-Główna.

19.VIII. **Sommerfeldt** w sprawach organizacyjnych do Jastrzębia-Zdroju.

22 — 23.VIII. **Borkowski**, **Spyt**, **Siadak**, **Komorowski**, **Sommerfeldt** na zjazd Okręgu Stanisławowskiego.

25. VIII. Posiedzenie Zarządu Głównego.

NOWY-SACZ.

Ustępujący Zarząd Koła Nowy-Sącz nadał następujące pismo do prezydium:

„Równocześnie z zawiadomieniem o zmianie zarządu Koła w Nowym-Sączu zasyłamy serdeczne podziękowanie dla Prezydium Związku za to, że zawsze szliście po linii interesów kolegów zorganizowanych w Z. Z. M. i sprawy załatwialiście należycie, co nam wiele zdobyło i ułatwiło w naszej pracy przyniosło. Nie wyrzekając się pracy nadal w związku, zasyłamy serdeczne życzenia dalszej skutecznej pracy i prawdziwego da-

żenia do rozwoju naszej organizacji pod waszym kierownictwem“.

Wybory nowego Zarządu Koła odbyły się w dniu 24 lipca b. r. i dały wynik następujący:

Przewodniczący — kol. **Boratyński** Józef,
Zastępca — kol. **Kmieć** Emanuel,

Sekretarz — kol. **Szumański** Franciszek,
Skarbnik — kol. **Borkowski** Kazimierz,

Członkowie Zarządu — kol. kcl. **Czopp** Karol, **Berger** Antoni, **Wasylkiewicz** Franciszek, **Sowiński** Jan.

Zastępcy — kol. kol.: **Burnagel** Władysław, **Bielczyk** Władysław.

Komisja Rewizyjna — kol. kol.: **Klehr** Rudolf, **Flakowicz** Konstanty, **Flotek** Gustaw.

STANISŁAWÓW.

Na odbytem w dniu 22 sierpnia r. b. zgromadzeniu w Stanisławowie koledzy miejscowi zaprosili członków Prezydium, aby zostali do dnia następnego celem interwencji w Dyrekcji w sprawie awansów.

Jak wynika z wywiadu na miejscu, nadzwyczaj niekorzystną była gospodarka Zarządu Okręgowego w Stanisławowie, gdyż okazało się, że w całej Polsce nie praktykuje się takie rzeczy jak w tej Dyrekcji, a mianowicie: Rozporządzeniem M. K. w ramach budżetu na rok 28/29 powinno być maszynistów 1-ej klasy, 65. Dyrekcja utrzymuje etat tylko dla 55 maszynistów 1-ej klasy, z tych pełni służbę na pociągach osobowych i pośpiesznych nie więcej jak 30, reszta pracuje przy wydawaniu smarów, w kancelariach i t. d. zajmując i tak szczupły etat młodszych kolegów, a wiadomym jest, że od posunięcia do wyższej grupy zależne są awansy w niższych grupach. Dyrekcja wyjaśnia, że ma za dużo maszynistów, a jednak używa stale nieetatowych ślusarzy - kandydatów za maszynistów przy pociągach na przestrzeń, tłumacząc się tem, że taki zwyczaj został wprowadzony w tej Dyrekcji w porozumieniu z Zarządem Okręgu. Dziwnem się wydaje, że ani Zarząd Główny, ani też Prezydium nie było przez Zarząd Okręgu Stanisławowskiego o powyższym fakcie powiadomione.

Nic też dziwnego, że Dyrekcja Stanisławowska, mając zarządzenie M. K. o zwiększeniu awansów do VIII-ej grupy o 10 więcej do IX-ej grupy o 3 więcej, do XII-ej grupy o 29 więcej i do XIII-ej grupy o 1 więcej, czyli razem 43 miejsca, takowych nie wypełnia.

Na zgromadzeniu w dniu 22 sierpnia r. b. byli Zarząd Okręgowy oświadczył wobec wszystkich kolegów, że ani jednego awansu Dyrekcja od 1 lipca roku bieżącego nie da, znaczy się, że byli Zarząd nie robił żadnego wywiadu w Dyrekcji. Na interwencję Prezydium oświadczone, że będzie wydanych 11 etatów na pomocników II-ej klasy z terminem od 1 lipca; na zapytanie ze strony Prezydium, dlaczego nie będzie wydana reszta awansów, Dyrekcja odpowiedziała, że więcej mianować nie potrzeba i to w tym momencie, kiedy się używa nieetatowych pra-

cowników do prowadzenia pociągów. Jak widać z powyższego z przyznanych przez M. K. 43 etatów Dyrekcja daje zaledwie 11, z niewiadomej przyczyny zatrzymując 32 etaty.

Koledzy młodzi z Dyrekcji Stanisławowskiej są w okropny sposób wyzyskiwani, gdyż będąc wyznaczanymi na pociągi za maszynistów, nie mając etatów, ponoszą jednak pełną odpowiedzialność za wszelkie wypadki, tak jak koledzy etatowi, nie posiadając wzajemian żadnych praw.

Prezydium oczekuje od kol. **Kordysza** ostatecznych wyjaśnień i po otrzymaniu takowych w tej chwili będzie interwenjować w M. K. w sprawie nadania zatrzymanych etatów.

TARNÓW.

Zebranie Koła. W dniu 25 sierpnia r. b. odbyło się roczne Walne Zebranie tutejszego Koła z następującym porządkiem obrad:

1. Sprawozdanie delegata z IX Walnego Zjazdu.

2. Sprawozdanie Zarządu Koła.

3. Wybór nowego Zarządu Koła.

Zebraniu przewodniczył kol. **Pękała**, sekretarzował kol. **Jeż** Marjan.

Po wyczerpaniu pierwszych dwu punktów porządku dziennego, przystąpiono do wyborów, które dały wynik następujący:

Przewodniczący — kol. **Pękała** Stanisław,
Sekretarz — kol. **Jeż** Marjan,

Skarbnik — kol. **Mruk** Ludwik.

W skład Komisji Rewizyjnej weszli kol. kol. **Banasik** Stanisław i **Wychodil** Stanisław.

NADESŁANE.

„PRACOWNIK PAŃSTWOWY“.

W połowie sierpnia ukazał się, wznowiony po dłuższej przerwie organ C. K. P., „Pracownik Państwowy“, pod redakcją prezesa kol. **H. Raabego**.

Pismo ma być wyrazicielem wspólnych dążeń związków, zrzeszonych w C. K. P. i ma służyć ku wzmocnieniu walki jaką związki prowadzą wspólnie o sprawy pierwszorzędnej doniosłości, obchodzące ogół pracowników państwowych. Stanowić ono winno zewnętrzny objaw siły i dokonanej konsolidacji ideowej ruchu zawodowego pracowników państwowych.

Numer sierpniowy, podejmuje szereg zagadnień bardzo ważnych.

Artykuł wstępny „Zagadnienia ruchu zawodowego w chwili obecnej“, porusza sprawy ideologii związkowej, analizując podstawy na jakich łączy się obecnie ruch zawodowy wszystkich grup pracujących, zarówno pracowników umysłowych państwowych czy prywatnych jak robotniczych. Autor artykułu kol. **H. Raabe**, jako najpilniejszą potrzebę naszego ruchu zawodowego widzi, przy utrzymaniu dzisiejszych jego form, w „gruntownej budowie ideowych założeń jego,

przedewszystkiem natury społecznej i gospodarczej i w dalszej konsolidacji związków, z uwzględnieniem indywidualności poszczególnych zrzeszeń i ich interesów... „ku własnemu i wspólnemu dobru“.

Artykuł „O płace pracowników państwowych“ przedstawia z oparciem się o liczby i dane faktyczne, całą tytaniczną walkę związków zrzeszonych w C. K. P. o uposażenie pracowników państw. i zapowiada wznowienie na jesieni żądania regulacji płac conajmniej o 25 proc. oraz wstawienia do budżetu na rok przyszły potrzebnych na to sum.

Kol. **Z. Duda**, sekretarz C. K. P. omawia sprawę **Urlopów wypoczynkowych** i, zestawiając stan sprawy tej w różnych ustawach i przepisach, obowiązujących na terenie państwa, stwierdza chaos, jaki panuje w tej dziedzinie a co gorsza, niewykonywanie nawet istniejących rozporządzeń; autor pisze „musimy odrazu skonstatować, że omal we wszystkich działach służby z dobrodziejstw istniejących przepisów znaczna część pracowników nie korzysta“, domaga się też wspólnego wystąpienia związków z żądaniem uregulowania tej kwestji.

W „Dziale Gospodarczym“ **Pracownika Państwowego** znajdujemy artykuł „Bagno mieszkaniowe“, analizujący przyczyny, dla których sprawa budowy mieszkań dla sfer pracujących jest u nas w zupełnym i karygodnym zaniedbaniu. Autor artykułu przedstawia niesumienność spekulacji budowlanej, walczącej dla swej korzyści, z inicjatywą społeczną budowy mieszkań. Redakcja zapowiada dalsze artykuły w tej sprawie.

„Z Centralnych Zrzeszeń Pokrewnych“, poświęcony jest podstawom współdziałania związków prac. państwowych i samorządowych i wykazuje na zasadzie obowiązujących Ustaw i praktyki wspólność interesów obu grup pracowników publicznych.

W dziale „Z międzynarodowego ruchu zawodowego“ kol. **E. Forelle** zapoznaje nas z Centralą międzynarodową związków pracowników publicznych, z którą obecnie C. K. P. nawiązało kontakt oraz z działalnością związków pokrewnych zagranicznych. Uderzająca jest w niej analogia i postulatów i metod walk i... stosunku do pracownika władz.

Kronika z działalności C. K. P., sprawozdanie z **Dorocznego Zebrania C. K. P.** oraz dokładne sprawozdanie z **Prasy Związków Zrzeszonych** uzupełniają numer. Redakcja zapowiada wprowadzenie w następnych numerach działów „Z życia organizacji zrzeszonych“, „Z literatury społecznej“ i innych.

Numer sierpniowy „Pracownika Państwowego“ został rozesłany do wszystkich kół i oddziałów prowincjonalnych związków, zrzeszonych w C. K. P. Powinien on wzbudzić żywe zainteresowanie wśród kolegów. Byłoby to wskazane aby wszystkie oddziały i koła prowincjonalne zaprenumerowały pismo i przeprowadziły propagandę za jego prenumeratą wśród członków. Jest to jedyna droga, która naprawdę umożliwi utrzymanie pisma na stałe i utrwali jego byt. Prenumerata w wysokości 1 zł. 50 gr. za kwartał winna być wpłacona na konto „Pracownika Państwowego Nr. 11.010 w P. K. O.

ZAWIADOMIENIE.

Koło Z. Z. M. Rybnik zawiadamia o śmierci członka **Mrachacza Pawła**, który zmarł w czasie podróży w dniu 13 sierpnia b. r. na stacji Lubliniec.

Zmarły był jednym z założycieli miejscowego Koła, a następnie jednym z najgorliwszych jego członków.

Ś. p. kol. **Mrachacz** cieszył się ogólnym zaufaniem kolegów, czego dowodem, iż piastował on przez dłuższy czas urząd skarbnika, był też kilkakrotnie wybierany jako delegat na Walne Zjazdy.

Zarząd Koła Rybnik wyraża swój głęboki żal z powodu śmierci tak zasłużonego dla organizacji kolegi.

Prezydjum zasyła rodzinie po zmarłym kol. **Mrachacz** wyrazy głębokiego współczucia.

SPROSTOWANIE.

W Nr. Nr. 14 i 15 „Maszynisty“ z b. r. wydrukowano mylnie nazwisko kol. **Oleksika** Karola, mianowicie w Nr. 14 w art.: „Walne zebranie Koła Przemyśl“ zamiast **Oleksik** — wydrukowano **Oleksiuk** i w Nr. 15 w sprawozdaniu z Walnego Zjazdu Delegatów powinno być także raz zamiast **Okrze-siuk** drugi raz zamiast **Oleksiuk** — **Oleksik**, co niniejszem prostuję się.

PODZIĘKOWANIA

Wszystkim, którzy wzięli tak licznie udział w pogrzebie zmarłego w dniu 9 sierpnia b. r. członka i skarbnika Koła naszego ś. p. **Pałaca Jana**

a w szczególności kolegom z Koła Dębica, składa tą drogą serdeczne podziękowanie.

Zarząd Koła Z. Z. M. Rzeszów.

Odchodząc do emerytury po 44 latach pracy na parowozie, żegnam Was, drodzy koledzy z Prezydium i pozwalam sobie jednocześnie złożyć Wam, jakoteż Zarządowi Głównemu podziękowanie za wykonywaną z zaparciem się siebie pracę dla dobra ogółu członków Z. Z. M.

Żegnam też wszystkich kolegów, zarówno starszych, jak też i młodszych, pozostających jeszcze na służbie, życząc wszystkim długiego życia i szczęśliwego doczekania tej chwili, jakiej doczekałem t. j. chwili odejścia w stan spoczynku

Pozatem łączę szczególnie serdeczne słowa pożegnania wraz z najlepszymi życzeniami dla kolegów z Zarządu Koła i z parowozowni Skarżysko.

H. Ziółkowski.

Skarżysko 31 sierpnia 1928 r.

Wszystkim, którzy tak licznie wzięli udział w oddaniu ostatniej posługi mężowi i ojcu naszemu śp. **Bronisławowi Kozaneckiemu**, a w szczególności **Wielebnemu Duchowieństwu**, pp. **Wersterskim**, pp. **Naczelnikom Wydziałów: Mechanicznego i Eksploatacyjnego**, Zarządom kół Związków Z. Z. M., Z. Z. K i Z. D. K. oraz kolegom i przyjaciółom zmarłego, składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“.

Żona i Synowie.

Za pośrednictwem Szanownej Redakcji składamy wszystkim kolegom męża i ojca naszego ś. p. **Kazimierza Kamienieckiego** a w szczególności Zarządowi Koła Z. Z. M. w **Wilnie** za złożone wieńce na grobie, a także za udział i pomoc, okazaną nam w czasie pogrzebu, najserdeczniejsze „Bóg zapłać“.

Żona i dzieci.

Wszystkim, którzy w czasie choroby męża i ojca naszego ś. p. **Plechowskiego Bole-sława**, pomocnika zawiadowcy parowozowni Strzemieszyce, okazywali nam prawdziwą przyjaźń i współczucie, jakoteż tym wszystkim, którzy tak licznie wzięli udział w jego pogrzebie, a w szczególności p. **Naczelnikowi Banaszkiewiczowi**, pp. **Woźniakiewiczowi** i **Pieńkowskiemu**, wszystkim kolegom i współpracownikom składamy tą drogą serdeczne „Bóg zapłać“.

Maria Piechowska z dziećmi.

ZAMIANA.

Daszyński Aleksander, pomocnik maszynisty z prawem kierowania zamieni się na równorzędne stanowisko Par. Piotrków. Wymagane jest mieszkanie. Zgłoszenia nadsyłać pod adresem par. Warsz. Gl. Os., dla Daszyńskiego Aleksandra.